

Iiris Ilmonen
valtuutettu

VALTUUSTOALOITE
2.6.2025

YKSITYISTIEAVUSTUKSEN MÄÄRÄRAHAN NOSTAMINEN TALOUSARVIOSSA 2026

Yksityisteiden kunto ei aina täytä kaikkien tienkäyttäjien vaatimuksia. Teiden kantavuudet ja liikenneturvallisuus eivät vastaa nykytarpeita, ja osa yksityistiesilloista on huonokuntoisia.

Tällä hetkellä on käynnissä Metsäkeskuksen TIESIT-hanke, jossa kartoitetaan yksityisteiden ja yksityistiesiltojen kuntoa. Selvityksellä saadaan tietoa nyt ja lähitulevaisuudessa parannusta vaativista kohteista. Kartoitusta apuna käyttäen voidaan paremmin kohdentaa yksityisteiden kuntien ja valtion avustuksia kohteisiin, joissa tarvitaan parantamistoimenpiteitä kiireellisimmin. Tähän mennessä kartoitetuista kohteista lähes viidennes on todettu huonoksi tai erittäin huonoksi.

Yksityistieverkon kehittymisen kannalta on oleellista, että yksityisteiden ja yksityistiesiltojen kuntoa parannetaan, tietoisuutta yksityisteiden tarpeellisuudesta lisätään ja saadaan myös tiekuntien osakkaat osallistumaan ja innostumaan tiekunnan toiminnasta. Tiekunnat tarvitsevat koulutusta, opastusta sekä hankkeisiin uusia tekijöitä. Yksityisteiden julkisin varoin avustamisella turvataan, että yksityistiet täyttävät jatkossakin kuntalaisten ja kunnan jäsenten päivittäisen liikkumisen, asioinnin ja peruspalvelujen saannin sekä teiden vaikutuspiirissä olevan monipuolisen elinkeinoelämän tarpeet. Lisäksi viranomaistarpeet on huomioitava. Yksityisteiden parantaminen ja kunnossapito on kylien asukkaiden arvostamista ja kylien elinvoimasta huolehtimista.

Joutsan kunta on talousarvioissaan varannut määrärahan yksityisteiden avustamiseen, jotka toteutetaan teknisen lautakunnan päätöksen 4/2019 YKSITYISTEIDEN AVUSTAMISEN PERUSTEET JOUTSAN KUNNASSA- mukaisesti. Vuosittainen määräraha on ollut vuodesta 2016 vuoteen 2023 80000 euroa ja kahtena viimeisenä vuonna 100 000 euroa. Mainittakoon vielä, että kaikkien Joutsan kylien kehittämiseen kunta on panostanut vuonna 2024 vain 5000 euroa.

Kunta lupaa strategiassaan: kuntalaisille turvallisen elinympäristön ja elämisen perusasioiden edellytysten olemassaolon sekä elämisen vaivattomuuden. Joutsa vakuuttaa, että pieni kunta tuntee asukkaansa ja huolehtii heistä. Joutsan elinvoima rakentuu aktiivisista kylistä asukkaineen, yrittäjistä, suuresta joukosta vapaa-ajan joutsalaisia sekä satunnaisista matkailuasiakkaista.

Edellisistä johtopäätöksenä:

-meillä on oltava hyvässä kunnossa olevat yksityistiet, joita pitkin esimerkiksi pelastuslaitos pääsee vaivatta ja turvallisesti tarvittaessa perille.

-kuntalaisten on pystyttävä liikkumaan vaivatta ja turvallisesti päivittäin: esimerkiksi kodin ja työpaikan välillä, päivittäispalveluiden hankkimiseksi, lasten päivähoitoon ja kouluun kuljettamiseksi, harrastuksiin kulkemiseksi.

-kunnan elinvoimalle tärkeille kylien asukkaille sekä vapaa-ajan asukkaille hyvässä kunnossa olevat yksityistiet ovat ”elämisen ehto”.

-yrittäjien palveluiden on oltava helposti saatavilla myös yksityisteiden varsilla asuville kunnan jäsenille.

-liikennöinnin sujuminen poikkeusoloissa esimerkiksi onnettomuustilanteissa kiertotiemahdollisuus on pystyttävä takaamaan.

Edellä esitetyn perusteella, teen aloitteen, että talousarvioon varattavaa määrärahaa yksityisteiden avustamiseksi korotetaan ja kylien kehittäminen ja yksityisteiden kunnossapidosta huolehtiminen lisätään tulevassa uudessa strategiassamme teknisen- ja ympäristötoimen sekä elinvoimatoimen painopistealueisiin. Lisäksi kunnan ja yksityisten tiekuntien hallinnon välistä vuoropuhelua lisätään ja elinkeinokoordinaattorin osaamista ja resurssia käytetään erilaisten yksityisteiden kunnossapitoon suunnattujen kunnan ulkopuolisten rahoitusten hakemiseen.